

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Навчально-науковий інститут журналістики
Кафедра кіно- і телемистецтва**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Заступник директора
навчально-виховної
роботи**

Владислав МИХАЙЛЕНКО

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**РЕЖИСУРА У КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ КІНОПРОЦЕСУ**

для студентів

галузь знань:	02 Культура і мистецтво
спеціальність:	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітній рівень:	другий, магістерський
освітньо-професійна програма:	Аудіовізуальні мистецтва, медіа та виробництво
вид дисципліни:	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2024/2025
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

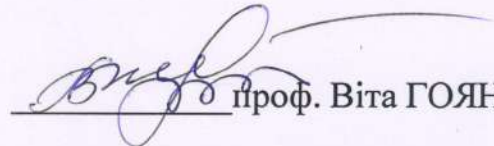
КИЇВ – 2024

Розробники:

Леонід МУЖУК, професор кафедри кіно- і телемистецтва, Ігор ТОЛСТИХ,
викладач кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

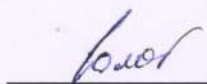
 проф. Віта ГОЯН

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Схвалено Науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту
журналістики

Протокол № 1 від «31» серпня 2024 року

Голова НМК Навчально-наукового інституту журналістики

 Анастасія ВОЛОБУЄВА

«31» серпня 2024 року

1. Мета дисципліни

Мета дисципліни – опанування студентами компетентностей зі створення кінопродукту й системної режисерської участі в управлінні кінопроцесом з метою успішної розробки соціально значущих кінопроектів й організації режисерських постановки для їх подальшої ефективної реалізації на кіноринку.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

1. Знати основи кінодраматургії та кінорежисури ігрового й неігрового фільмів, наявні способи організації кіновиробництва та управлінську систему кіногалузі, загальну історію українського й світового кіно;
2. Вміти аналізувати літературні та екранні твори, визначати предмет режисури та жанри екранної творчості, створювати режисерські сценарії та організовувати прості режисерські постановки, працювати у команді.
3. Володіти основами технологій кінематографічної режисури як практичної психології та мати критичне мислення.

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна орієнтована на вивчення режисури як головного складника екранної творчості в контексті її багатовимірного суспільного значення, спрямована на осмислення ролі режисури як творчої та організаційної практики в умовах динамічних соціокультурних змін. Студенти вивчатимуть вплив суспільних, політичних, економічних і технологічних трансформацій на кінопроцес, зокрема на художні стратегії, жанрові модифікації та режисерські методи. Особлива увага приділяється аналізу сучасних тенденцій у глобальному та українському кінематографі, взаємодії режисера з новими медіа, аудиторією та культурними контекстами. Курс поєднує теоретичні знання з практичними завданнями, спрямованими на формування здатності створювати актуальні режисерські проекти у відповідь на виклики часу.

4. Завдання (навчальні цілі)

Знати:

- сучасні тенденції розвитку ігрового та неігрового кінематографа, специфіку, ідейну мету та економічну потребу просування та реалізації фільмів на кіноринку;
- роль і місце фільмовиробництва в культурно-інформаційній сфері України;
- основні функції та обов'язки режисера на виробництві фільму та саму

організаційну систему складного кіновиробництва як на типовій студії, так і в економічних умовах рентабельної діяльності окремої продюсерської групи, а також виробництво фільмів на засадах міжнародного кооперування кінематографічної співпраці;

- конкурентне кінематографічне середовище, організаційні принципи діяльності кінофестивалів, загальне дослідження глядацької аудиторії, кіноринки й тематичні запити на фільмову продукцію розгалуженої системи телеканалів, а також критерії новітнього ринку, що діє для масового забезпечення домашніх кінопереглядів;

Вміти:

- сформувати ідеологію та художню платформу кінопроєкту й спільно з продюсером розробити всю необхідну для постановки й реалізації фільму ділову документацію;
- творити кінообрази у вигляді кінокадрів, об'єднуючи їх у сцени та епізоди, спочатку викладаючи їх з власної уяви у формі режисерського сценарію,
- а то й літературного сценарію, якщо фільм створюватиметься за власним сценарієм);
- та завдяки кінематографічній співпраці з кінооператором, а для ігрових фільмів – за участю художника-постановника, акторів й залучених до виробництва фільму всіх учасників великої творчої групи своєчасно виконати повний цикл постановки й монтажу оригінального кінотвору;
- представити самостійно і кінопроєкт, і прем'єрний показ готового фільму.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність розробляти та керувати проєктами.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети

5. Результати навчання за дисципліною

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1	Сучасні тенденції розвитку ігрового та неігрового кінематографа, специфіку, ідейну мету та економічну потребу просування та реалізації фільмів на кіноринку;	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	10%
1.2	Роль і місце фільмовиробництва в культурно-інформаційній сфері України;	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	5%

1.3	Основні функції та обов'язки режисера на виробництві фільму та безпосередньо організаційну систему складного кіновиробництва як на типовій студії, так і в економічних умовах рентабельної діяльності окремої продюсерської групи, а також виробництво фільмів на засадах	Лекції, семінарські, самостійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	10%
-----	---	--	--	-----

	міжнародного кооперування кінематографічної співпраці			
1.4	Конкурентне кінематографічне середовище, організаційні принципи діяльності кінофестивалів, загальне дослідження глядацької аудиторії, кіноринки й тематичні запити на фільмову продукцію розгалуженої системи телеканалів, а також критерії новітнього ринку, що діє для масового забезпечення домашніх кінопереглядів.	Лекції, семінарські, самотійна робота	Завдання на семінарських, залік (на вибір викладача)	5%
Вміти:				
2.1	Сформувати ідеологію та художню платформу кінопроєкту	Семінарські, самотійна робота	Виконання семінарських завдань	10%
2.2	Спільно з продюсером (своїм однокурсником) розробити необхідну для постановки й реалізації фільму ділову документацію на проєкт	Семінарські, самотійна робота	Виконання семінарських завдань	10%
2.3	Творити кінообрази у вигляді кінокадрів, об'єднуючи їх у сцени та епізоди, спочатку викладаючи їх з власної уяви у формі режисерського сценарію	Семінарські, самотійна робота	Виконання семінарських завдань (обговорення та спільний аналіз самотійно виконаних режисерських сценаріїв)	15%

2.4	Творити кінообрази у формі літературного сценарію, якщо фільм створюватиметься за власним сценарієм	Семінарські, самостійна робота	Виконання семінарських завдань	15%
Комунікація				
3.1	Вміти працювати в команді, аргументовано відстоювати свою точку зору.	Семінарські заняття	Виконання семінарських завдань	5%
Автономність та відповідальність				
4.1	Вміти <i>самостійно</i> презентувати кіно- проект і прем'єрний показ готового фільму	Самостійна робота	Виконання семінарських завдань	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1
ПРН 3. Володіти методами та організаційними дослідницькими та інноваційними процедурами у професійній діяльності	+	+			+	+		+	+		

ФК08. Здатність самостійно розробляти та професійно втілювати аудіовізуальні проєкти, створювати аудіовізуальні твори				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9. Вміти керувати професійним колективом					+	+		+	+	+	+
ПРН 7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві	+		+		+	+			+		+

7. Схема формування оцінки

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема: **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1-1.4.), що становить 30% від загальної оцінки й **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5), що становить 60%; комунікація (3.1), (автономність та відповідальність 4.1), що становить 10% загальної оцінки.

Структурно дисципліна складається з двох змістових модулів: 1) «Режисура неігрового (документального) фільму на воєнну тему– суспільна потреба його з’яви та особливості його створення у воєнну добу». 2) «Формування та постановка ігрового повнометражного кінопроєкту (художнього фільму), його режисура як морально-ідеологічний і бізнесовий вияв конкретної суспільної діяльності людини та узагальнені наслідки такої діяльності». Підсумковий модульний контроль – залік. За підсумками семестру студент може набрати максимально 100 балів.

Упродовж семестру студент має провести тематичне дослідження прокату готової продукції (на свій особистий вибір) певного жанру того чи іншого виду фільмів (або серіалів воєнної тематики) на сучасному кіноринку з метою професійного аналізу саме режисури у цих творах та визначити їм оцінку з огляду на соціокультурне значення й можливий вплив на глядацьку аудиторію. А також виконати модульну контрольну роботу: розробити кінопроєкт для постановки ігрового фільму-екранізації за коротким літературним твором – улюбленою новелою чи оповіданням, а якщо є бажання й фахова можливість, то краще підготувати режисерський сценарій за власним оригінальним сценарієм.

Семестрове оцінювання:

Завдання під час семінарських занять та самостійна робота: РН1.1- РН1.4, РН2.1- РН2.5 – 60 балів, відповідно по 30 балів за кожен модуль (5 балів за кожне заняття, всього 12 занять).

Завдання до самостійної роботи: Під час кожного лекційного заняття викладач пропонує обсяг матеріалу для самостійного опрацювання. Оцінювання самостійної роботи студентів відбувається через виконання завдань передбачених в межах дисципліни.

Підсумкове оцінювання відбувається у формі заліку.

Залік складається з виконання двох видів завдань:

- 1) Усні відповіді за теоретичними матеріалами лекцій (РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4.) – 20 балів (по 1 запитанню з кожного блоку); кожна правильна відповідь оцінюється в 5 балів (разом 20);
- 2) творче завдання – захист розробки майбутнього кінопроєкту: (ФК08, ПНР3, ПНР7, ПНР9) – 20 балів.

Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час іспиту – 40, мінімальна – 24.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Умови допуску до заліку:

успішне проходження семестрового оцінювання, виконання семінарських завдань та модульної контрольної роботи. Рекомендований мінімум допуску до задіку – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 24 бали.

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж *критично-розрахунковий мінімум* – 20 балів (*рекомендований мінімум* складає 36 балів), для отримання допуску до заліку обов'язково повинні виконати додаткові завдання, узгоджені з викладачами.

7.2 Організація оцінювання

Успішне виконання завдання (семінари, самостійна робота, модульна контрольна робота) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Усі робочі матеріали та завдання, необхідні для засвоєння навчальної дисципліни, завантажуються у Гугл-клас. Студенти мають завантажити виконані роботи у терміни, зазначені для кожного завдання. Результати оцінених робіт студент отримує на свій акаунт, підсумкова оцінка розраховується автоматично.

Якщо студент з поважної причини пропустив семінарське, то він має

право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре/ Good	75-89
Задовільно/ Satisfactory	60-74
Незадовільно/ Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, практичних занять і самостійної роботи

	Назва теми	Лекції	Семінарські	Самостійні
Модуль 1. Специфіка режисура неігрового (документального) фільму				
1.1	Сучасні тенденції розвитку кінодокументалістики, її суспільне значення та форми участі на кіноринку в епоху цифрових технологій та в історичну добу гібридної війни. Фільм Володимира Тихого «Одного літа в Україні» (фаховий аналіз режисури та методів організації зйомок; стиль і драматургія, сформована монтажем)	2	6	12
1.2	Сутність та значення режисури документального фільму на історичну тему і суспільна потреба його появи в умовах невизначеності. Суб'єктивний досвід автора-режисера. Авторський фільм і його психологічні параметри для відкриття історичної правди. Етичні межі, які не можна переступити. Композиція розвитку рушійної ідеї у багатосерійному фільмі.	2	4	14
1.3	Особливості створення документального фільму під час війни. Методика вибору способів зйомки в екстремальних умовах на прикладі режисури Мирослава Чорнова	2	4	14
1.4	Традиційний шлях неігрового фільму до глядача і винятковий успіх режисури як фахова закономірність. Фільм Сергія Буковського «Іван та Марта» (методологія створення кінообразу і формування драматургії як одночасний паралельний процес під час зйомок)	2	4	12

Модуль 2. Формування, створення, виробництво, управління й просування ігрового кінопродукту (художнього фільму) на ринку

2.1	Стратегічне планування режисерського успіху не виняток, а цільова комплексна програма державної підтримки національного кіновиробника. Аналіз режисури фільму на історичну тему Олеся Санина про Довбуша	2	4	14
2.2	Досвід французької національної моделі кінематографічного успіху та українські кінематографічні реалії упродовж останніх двох десятиліть. Аналіз утраченого часу: констатація прикрих прорахунків і щасливих здобутків на ниві режисури. Роль сценарію та як і кому треба працювати з сценарною основою. Творча спадщина Юрія Іллєнка як історичний урок для української кінорежисури. Світоглядне знайомство з творчою лабораторією кінематографічного генія	2	4	14
2.3	Реальний бізнес-план як головний чинник режисерського успіху. А досконалий кінопроект – головна запорука успішної постановки фільму. (Колективна експертиза всієї необхідної документації на виробництво ігрового фільму)		2	14
2.4	Режисура ігрового фільму – суспільна місія і самопізнання особистих можливостей заради свідомого утвердження національної ідеї. Стратегія і тактика режисера як базові чинники удосконалення майстерності й вектор шляху людського призначення	2	2	12
Загалом за семестр		14	30	106

Загальний обсяг – **150 год.**, у тому

числі: Лекцій – **14 год.**

Семінарські – **30 год.**

Самостійні – **106 год.**

9. Рекомендована література

Основна:

1. Chen, Y. (2024). Research on Film Development and Innovation from a Cross-Cultural Perspective. *Communications in Humanities Research*, 57, 22-27.
2. Elsaesser, Th. (2019). *Film history as media archaeology: Tracking digital cinema*, Amsterdam University Press.
3. Lorenzen, M. (2008). On the Globalization of the Film Industry.
4. Мужук Л. (2024). Про дію фільму і його художню правду. *Кіно-Театр*, 3(179), С. 15-17.
5. Мужук Л. П. (2019). *Основи організації кінотелевиробництва: тексти лекцій*. Київ, Інститут журналістики КНУ, 108 с
6. Мужук Л. (2020). Художня правда в документальному фільмі. *Екранознавство*. Випуск 4, С.73-84

Додаткова:

1. Семашко О. М. (2003). Соціокультурні виміри сучасного кінопроцесу в Україні. *Кіно-Театр*, № 4, С. 2-4.
2. Тарасюк О.І. (2023). Трансформація сучасного кіномистецтва в соціокультурному просторі України. Дипломна робота на здобуття ступеня магістра.
3. Ravid, S. A. (1999). Information, Blockbusters, and Stars: A Study of the Film Industry. *The Journal of Business*, 72(4), 463-492.
4. Jacobsson, A. (2017). Intercultural Film: Fiction Film as Audio-Visual Documents of Interculturality. *Journal of Intercultural Studies*, 38(1), 54-69.
5. Kersten, A., & Verboord, M. (2014). Dimensions of Conventionality and Innovation in Film: The Cultural Classification of Blockbusters, Award Winners, and Critics' Favourites. *Cultural Sociology*.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.management.com.ua/rating>
2. <https://mrm.ua/>
4. <http://tampanel.ua>
5. <http://socialblade.com>
6. <http://www.renderforest.com>

